

De lezende kleuter

Op weg naar de klas leest Lisa alle namen op de kapstok. Ze stopt wanneer ze bij haar naam aankomt. Ze herkent haar naam niet alleen maar leest deze ook.

In de klas naast de juf fluistert ze tijdens het voorlezen zacht: "Er staat niet van hier tot daar, maar van hier tot gunter". En in de leeshoek leest ze vervolgens een prentenboek voor aan twee van haar klasgenoten. Lisa kent alle letters en heeft zichzelf het lezen aangeleerd. Na de kerstvakantie ging het opeens heel snel en las ze de juf het ene na het andere boekje voor. Maar is de voorsprong van Lisa nu wel zo fijn?

Lezende kleuters, vanaf januari lijken het er vaak opeens veel meer of zijn ze er opeens. Hoe gaat u om met een kleuter die al kan lezen binnen uw groep? Een kind dat in groep 2 al kan lezen, heeft een voorsprong die meer begeleiding vraagt dan louter en alleen het aanbieden van eerste leesboekjes in de leeshoek.

Het is belangrijk om als leerkracht goed te kijken naar het kind. Hoe is het leesniveau van het kind, hoe is het gesteld met de algemene ontwikkeling? Heeft het bijvoorbeeld op meerdere onderdelen een voorsprong? Bieden de aangeboden opdrachten voldoende uitdaging?

Niet ieder kind dat kan lezen heeft zichzelf leren lezen. Sommige kinderen hebben thuis veel geoefend. Anderen kunnen nog maar net een paar woordjes lezen. Overschatting van lezende kleuters komt bijna net zo vaak voor als onderschatting. Beide 'inschattingsfouten' kunnen tot gedragsproblemen leiden. Echter, ze vragen ieder een andere aanpak van de leerkracht. Een kind dat het lezen nog maar net beheerst en het zich met veel (thuis)oefening eigen maakt, vraagt ondersteuning van de leerkracht. Het heeft behoefte aan begeleiding

bij het verder uitbreiden van zijn kennis en vaardigheid. Terwijl een kind dat zichzelf het lezen eigen heeft gemaakt, behoefte heeft aan uitdaging.

Zorg dat een kind dat kan lezen zich in groep 2 niet gaat vervelen. Een aantrekkelijk aanbod is van groot belang. Een aanbod dat niet alleen bestaat uit boekjes maar ook uit activiteiten. Kleuterplein biedt verschillende activiteiten aan voor beginnende geletterdheid. Met kleine aanpassingen zijn deze geschikt voor kleuters die al kunnen lezen. Denk hierbij aan een uitbreiding van de 3-steropdrachten. Een voorbeeld is het versje uit de kernactiviteit *Het plantje* in het thema *Alles groeit*. In de afsluiting mogen kinderen tekeningen maken die passen bij de stukjes tekst van de versjes. U kunt er ook voor kiezen om het kind na afloop van de activiteit een tekening te laten maken waarin het versje wordt uitgebeeld (met begrippen als groeide en bloeide). Ook het maken van een klein boekje van het versje is een stimulerende opdracht. Plak onder iedere regel de door het kind gemaakte tekening die de regel verwoordt. Het boekje helpt de andere kinderen bij het aanleren van het versje.

De 3-steractiviteit hierbij is dat de kinderen in de tekst gaan zoeken naar woorden die met eenzelfde letter beginnen. Het kind dat al kan lezen heeft deze letters snel gevonden. Ziet hij ook dat er rijmwoorden in dit versje staan? En welke zijn dat?

Overige tips voor lezende kleuters in groep 2

- Zorg dat de leesboekjes in de leeshoek uitdagend zijn. Denk aan eerste leesboekjes maar ook aan informatieve boekjes voor beginnende lezers en tijdschriften als bijvoorbeeld de Bobo.
- Een prentenboek als Platvoetje leent zich goed om aan de slag te gaan met letters. In het boek 'Platvoetje' wordt gevraagd hoe Nikkie terugschrijft aan Platvoetje. Laat de kinderen een brief 'schrijven' naar Platvoetje. Dat kan een brief zijn met letters, met woorden of met tekeningen. Alle varianten zijn toegestaan.
- De opdracht 'Mijn lievelingsletter': Wat is je lievelingsletter? Hoeveel woorden kan je bedenken met jouw lievelingsletter? Schrijf de woorden die beginnen met jouw lievelingsletter erbij of maak er een tekening van.
- De opdracht 'Mijn eigen woordenboek': Bij iedere letter schrijft het kind woorden en tekent of knipt/plakt het plaatjes die bij deze letter horen. In plaats van een eigen woordenboek kan er ook een klassenwoordenboek ontstaan.
- Mijn eigen boek: het kind maakt zelf een verhaal met tekst en beeld.
- De Letterflat is bekend in groep 3 bij scholen die De leessleutel gebruiken. Maar in januari kan de Letterflat ook prima 'verhuizen' naar groep 2. Laat het kind woorden maken met de letters uit de letterflat. Gebruik de Letterflat werkbladen van de eerste thema's van De leessleutel. Achter het plaatje legt het kind het juiste woord. Ook kunt u de woorden van de plaatjes opschrijven voor het kind. Laat het kind vervolgens het juiste plaatje erbij plakken.

Belangrijk is om lezende kleuters vooral plezier te laten beleven aan het lezen. Geef ze uitdaging maar houd het lezen vooral leuk. Een kind dat al kan lezen in groep 2 is een kind met een voorsprong, een kans voor het kind die we goed en zorgvuldig moeten benutten.